

Tu quo hinc exibis aia misera q ducē itineris Iesu igno- ras: Ignoratiā em dē quida hnt. Vñ hoc Nepe qa lux uenit in mundū: & dilexerūt hoies magis tenebras quam lucē. Et lux in tenebris lucet: & tenebre cā nō cōpre- hēderūt. Ac si dicat. Et in plateis diruant aqua: & alien⁹ nō bibit ex eis. Et nia i medio templi est. nec tñ accēdit quōs manet aeterna dāno. Med⁹ uim stat d miseri. quē uos nescitis: ut morietes aiqua uideritis christū dñi non in pace dimittamini: sed potius rapiamini a rugientibus pparatis ad ege. Suscepim⁹ deus miam tuā in medio tem- pli tui. Longe est hac gratiā actō a uoce illa gemētis. Do- mine in celo nia tua: & ueritas tua usq; ad nubes. Quid em: Vides ne tibi in medio fuisse nia: cū apud solos celo- genas spūs habetur: At ubi sanē minoratus est xp̄s pau- lomus ab angelis: factusq; est dei & hoim mediator: ac uelut lapis angularis pacificauit p sanguinē suū que in celis sunt. & que super terrā: ex hoc planē iam suscepim⁹ deus misericordīa tuā in medio templi tui: Erant em & nos natura filij irae: sed cōsequuti sumus miam. Cuius irae filij: & quē misericordīa cōsequuti: Nempe filij ignoratiē ignauitē captiuitatis: & cōsequuti sum⁹ sapientiā: uirtutē redēptionē. Ignoratiā mulieris seducte excaecauit nos: molities uiri abstracti & illecebrā a propria concupiscentiā, eneruauit nos: malitia diaboli expositio iuste a deo ca- pituauerat nos. D Sjs ergo nascimur uniuersi primū q dē uice ciuitatis habitaculi prorsus ignari deinde imbecil- les & ignaui: ut & in nota nobis cēt uia uitaē ppria tñ ppe ditēmur & detineremur in terra: postremo captiui sub pcf- simo crudelissimoq; tyrāno: ut licet prudētē selemus atq; robusti: tñ nia uitaē fututis opprimeremur cōditōe. Nunqd nō nia & miseratiōe multa opus habet tāta mi- seria: Aut certē si tā salū sumus ab hac triplici ira p chri- stū q factus est nobis sapia a deo patre & iustitia & sancti- scatio & redemptio: quanta nobis uigilantiā opus est dē lectissimē: forte qd absit inueniantur nostra nouissima peiora prioribus: si denno contingat itā incidere: ut po- te q nō natura tā sed ppria uoluntate filij irae sumus. Am- plectamur itaq; miam quā in medio repli suscepim⁹: & cū beata ama non dimoueamur a tēplo. Templū em dei fan- tū est: qd estis nos: ait apollolus. Prope est hac mia: pro- pe est uerbiū ore uestro: & in corde uestro. Deniq; in cor- di⁹ uestri⁹ per fidē habitat xps. Hoc templū eius. & hac sedes eius: nisi forte excidit uobis. qm aia iusti sedes sapie- tiē est. Qd ergo frequētē imo & semp ammonere cupio fratres meos: obsecro & nūc ambulem⁹ nō in carnem in carne: ne displiceamus deo. Nō sumus amici huius seculi: ne dei constituamur inimici. Resistamus ergo diabolo & fugiet a nobis: ut libere iam ambulemus in spū: & in cor- de sit cōseruatio nostra. Si quidem corpus qd corrumpit aggrauat & emernat & effeminat aiam: & terrena inhabi- tatio sensum multa cogitantē deprimit: ut ad celestia nō asurgat. Vnde & sapientiā huius mudi stulticia est apud deū: & a maligno qui superat. ei & seruus addicit. Porro in corde suscipitur mia: in corde habitat christ⁹: in corde loquitur pacē in plebē suā: & super sanctos suos. & in eos qui conuertuntur ad cor.

De ordine & modo pcessiōis. S. II. unde supra. **R**atias redēptōri nostro qui tā copiose prae- mit nos in bñdictionibus dulcedinis: sacrame- tis infantiae suae gaudia nostra multiplicās. Ce- lebratis siquidā paulo ante natiuitate. circuncel- sione. & apparitione eius: festus hodie nobis oblationis eius dies illud. Hodie namq; sicut creatori terre fru- ctus sublimis. hodie placabilis & deo placēs hostiā uirgi- neis manibus offertur in templo: portatur a parentibus. a sensib⁹ expectat. Offerūt Ioseph & maria sacrificiū laudis sacrificiū matutinum. symeon & anna suscipiunt. C Ab his quatuor celebrata processio est: quae p quatuor orbis climata solennibus hodie gaudis ad memoriā reuocatur. Quia ergo festiua hodie & nostri pter ceterarū cōfuctū dinē solennitātū actū sum⁹ pcessiōe: nō inuite arbitror

ps. 45. ps. 55.

1. Cori. 3.

Sap. 9.

1. Cori. 3.

C

modū ipsius & ordinē delligit: intueri. Processū sum⁹ bini & bini candelas habentes in manibus: ipsas quoq; succēdas: nec quolibet ignē fieri qui prius in ecclesia facer dotali bñdictione fuerit cōsecrat. Ad hac futuri sunt in pcessione nra nouissimi primi: & primi nouissimi: & cāta bimus in uis dñi: qm magna est gloria dñi. D Merito sanē bini & bini pcedim⁹: sic em ob cōmēdationē frater- nae charitatis & socialis uitae missos à saluatore discipulo- los euagēlia sacra testant. Turbat pcessiōe si qs solitari⁹ incedere curat: nec sibi soli nocet: sed etiā ceteris est mo- lest⁹. Hinc sunt q segregāt semet ipsos aiales spm nō habē- tes: nec solliciti seruare unitatē spūs in uiculo pacis. Tā ue- rō sicut nō est bonū esse hoim solū: sic i cōspēctū dñi quā- cū apparere est pbitū. Cū em arguant ociositati ipsi quoq; quos nemo cōducit: q tā cōducti sunt. si ociosi iue- ti fuerit qd merent: qd pdes qd fine operib⁹ mortua est. Ipsa demiq; opa nostra in seruoere agenda sunt & in desido- rio cordis ut sint lucem: ardetes in manib⁹ nostris. Quā- quā timēdū est ne forte tepidos nos euomere incipiat: q in euagēlio loquit dicit. Ignē uenit mittere in terrā: & qd uolo nisi ut ardeat. Hic planē facit & bñdicitus est ignis quē pater sanctificauit & misit in mundū: & cui bñdicitur in ecclis. sicut scriptū est. In ecclis bñdicitē deo dño. Ha- bet em etiā aduersarius noster ut pote puerus diuinorū operū emulor: habet in quā ignē suū & ipse ignē cōcu- piscētiē carnalis: ignē inuidiā & ambitionis: quē salua- tor in nobis nō accēdere fecit extinguere uenit. Deniq; si qs alienū hūc ignē i diuino offerre psumpsit sacrificiō: etiā si patre habeat Aarō moriet in iniquitate sua. Porro super haec q de socialis uitae & fraternae dilectiōe, de bonis operibus & seriore scō dicit sunt: humilitatis uirt⁹ ma- xima maximeq; necessaria est ut honore pueniam⁹. Aūcē nec mō priores sed & ipsos iuniores sibi qsq; pponat que nimirū hūilitatis pfectio est & iustitiā plenitudo. Et qm hilarē datorē diligit deus & fructus charitatis est gaudiū in spū: cātem⁹ ut dicitū est i uis dñi: qm magna est glia dñi. Cātem⁹ dño cāticū noui qm mirabilia fecit. In qbus oibus si qs forsitā pcedere dissimulat & pccis de uirtute in uirtute: nouit qsq; bñdicitū est. in statuē nō in pcessiōe se esse: imo uerō & in regressiōe: qm i uia uitaē nō progred- di. regredi est: cū nihil adhuc eode statu pmaneat. Porro pfect⁹ nō in eo cōsistit ut sapi⁹ me dixisse memini: uenū- quā arbitremur nos apphēdēdē: sed semp extēdamur ad anteriora incessanter conemur in melius: ut impēctū nō strū diuinae misericordiae obrutibus fugiter exponamus.

Item in purificatione de puero, maria, & Ioseph.

Sermo. III.

Purificatione beate marie uirginis hodie cele- bramus: que fm legem Moysi facta est trans- actis a natiuitate dñi quadraginta dieb⁹. In lege em scriptum erat ut mulier que suscep- to semine peperisset filium: immunda esset septē diebus & octauo die circuncideret puer: dehinc ablutioni & purifi- cationi intenta abstineret ab ingressu tēpli triginta trib⁹ diebus: qbus expletis offerret filium dño cū numerib⁹. Sed quis nō aduertat in ipso sentētiē huius initio: liberā ma- trē dñi ab hoc pcepto: Putas em qa dicitur Moyses mu- lierē que peperisset filium immunda esse: nō timerit sup ma- trē dñi blasphemē crimē currere: & idcirco pmissit su- cepto semine: Alioquin nisi parturā praeuidisset sine se- mine uirginē: que necessitas erat de suscepro semine fieri mētione: Patet itaq; q lex ista matrē dñi nō includit que nō suscepto semine filij peperit sicut p dicitū erat p Hie- rē. Quia noui faceret dñs sup terrā: Queris qd noui? Mulier. iquit. circū dabit uirū. Nō ab altero uirō uirū su- scipiet: nō humana lege cōcipiet hominē: sed intra uisce- ra intacta & integra uirum claudet: ita sanē ut in trante & exeunte dño iuxta illū. pphetā: Porta orientalis clausa su- giter perueueret. Putas ergo nō poterat moueri animus eius & dicere. quid mihi opus purificatione? Cur absti- neam ab ingressu templi: cuius uterus nesciens uirum: templum

Iaco. 2.

Luc. 12.

Math. 3.

Esaie. 53.

Hic 8. & 33.

Ioan. 8.

Roma. 11.

Ioan. 1.

1. Ioan. 5.

M

agna mihi consolatio est fratres mei in uerbo illo dñi. Qui ē ex deo uerba dei audit. Propter ea em uos libenter audistis: qa ex deo estis. Nec ignoro q alio i loco dicit scriptura. Ex ipso et per ipsum & in ipso sunt oia: deo multo aliter sum ex eo q fm beati Ioannis euagēliū. Non ex uolūtate carnis nati sunt: sed ex deo. Vnde & inuenies ad eodē Ioanē in epi- stola sua scriptum. Omnis qui natus est ex deo nō peccat: sed generatio celestis cōseruat illum. Nō peccat. inquit id est. non permanet in peccato: quia cōseruat illum. utiq; ut perire nō possit ea. quae falli non potest generatio cele- stis. Sicut nō peccat. id est. tantum dicit est ac si nō peccet: pro eo scilicet q nō imputatur ei peccatum: generatio em cae- lestis etiam in hac parte cōseruat illū. Sed generationem istā quis enarrabit? Quis potest dicere ego de electis sum: ego de pdestinatis ad uitā: ego de numero filiorū? Quis

hac in qua dicere potest reclamare nimirū scriptura. Nescit homo si sit dignus amore an odio. Certitudinē utiq; non habemus: sed ipse fiducia consolatur nos: me dubitatiois huius anxietate penit⁹ cruciemur. Propter hoc data sunt signa quaedā & iudicia manifesta salutis: ut in dubitabile sit em esse de uero electorū: in quo ea signa permāserūt. Propter hoc in qua quos psciuit deus & pdestinavit con- formes fieri imaginis filij sui: ut qbus certitudinem negat causa sollicitudinis: uel fiducia pter gra cōsolatiois. Hoc em est unde semper solliciti & in timore & tremore hūilitē mur necesse est sub potētī manu dei: qm quales sum⁹ nos se possumus uel ex parte: quales aut futuri sumus id nosse penitus nobis impossibile est. Itaq; qui stat. uideat ne ca- dat: & in ea forma q salutis indicū est & argumētū pde- stinationis: pueuret atq; pcciat. Porro inter ea q fiducia pcciat & materia pccati: unū illud maximū est de quo nunc cōcepim⁹ loqui. Qui de deo est uerba dei audit. Non ullos em sic inter dū audieres iuuenies: ac si nihil oīno ad eos pti neq; dīcunt: nō irate cor suū: nō discuntē mores suos: nō cogitare ne forte qd audiat dicit sit ppter eos. Ma- gis aut si forte sermo dei uis⁹ & efficac q suo. & nō eiq; qui loquit. arbitrio fertur quocūq; uoluerit: si in quā manife- ste aduersus uitā illa pccerit qbus sese illi sententiā obli- gatos: dissimulat & auertit oculos cordis: aut qualiter ad inuētiōē palliat uitā: & seducit miserī fecerit pcos. In his ergo salutis signa nō uidēo: magis aut uerore: ne forte p- pterea nō audiat uerbū dei: qa non sum ipsi ex deo. In uo- bis fratres gratia deo uerē iucnio appareat fruct⁹ uerbi: sed etiā inter loquēdū fateor nonnullū sentire mihi uis- deor seruire tūch uestri. Etenī quāto abūdiat panibus fugitis. tāto ampl⁹ replet uerba mea dignatio spū sancti: & tāto copiosius datur quod propinē nobis: quāto cit⁹ qd pro- pinat hausistis. Propterea saepius loquor uobis: etiā prae- ter cōseruatiōē ordinis nra scio em q dixerit. Si qd su- pererogaueris: cū rediero reddā tibi. In itū septuagesimae hodie celebratū: cū nō in uniuersa ecclesia ce- lebre satis habet. Tam uerō dico uobis charissimi: qa plu- rimū in hoc noie cōpator mihi spū. Cōmouet em ita me spūs meus spirans nimirū ad patriā illā in qua nec nume- rus est. nec mēsurā. nec pōd⁹. Quādiū em in pōdere: mē- sura & numero uniuersa corporis & animae bona recipio. Quāti mercenariū in domo patris meā bidant panibus: ego aut hīc fame perco. Nā de corporali cibo ad Adā dī- ctū est. & peruenit usq; ad me. In sudore uultus tui uisce- ris pane tuo. Sed & cū laborauro panis datur mihi i pō- dere: potus in mēsurā: pulmēta in numero. Et de corpora- li quidē sic. Quid uerō de spūale? Vtiq; antequā comedā suscipio: atq; ut nā cū suscipauro & fleuero uel fragmen- tum exigui merear de celesti cōuiuio: & tanquā callidus edam de micis q cadunt de mensā dñorū meorū. O hieru- salem ciuitas regis magni. qui te ex adipe frumenti satiat & quam fluminis impetus laticat: in te nec pōd⁹ utiq; nec mēsurā: sed satietas est & affluētia summa. Sed nec ha- bes numerum quippe cui⁹ participatio eius in idipsum. Ego uerō qui totus sum in utilitatē & numero. quā- do uenit ad unā illam quam requiro: Qm satia labor appa- rente gloria tua dñer. Qm inebriabor ab ueritate domus tuae: & torrente uoluptatis tuae qm potabis. nec Nō em tam exigua sunt stiliticia stilitia super terram: nec qui- tū quidē possim salua tua. Sic oīno sic uerum est fra- tres: qm modo oia dan in pōdere: & mēsurā & numero: sed ueniet dies quando oia sunt cessatura. Nā de numero quidē legim⁹. Qm sapientiē illius nō est numerus. Et alio Psa. 146 in loco apud eundem prophetā. Delectatiōes in dextera Psa. 15. tua usq; in finē. Audi etiā apud apostolū pōdus sine pon- dere. Supramo dum. inquit. in sublimitate aeternum pon. 2. Co. 4. uis glorie. Audi pondus aeternū: sed attē de quia pmissū rīt supramodū. Sic & christū audio mensuram sine men- sura pmittēte. Mensurā. inquit. cōferat & coagitat. & Luca. 6. superfluentē. Sed qm ueniet ista: Profecto in hūc prae-

Luc. 10.

Gen. 3.

Psa. 146

Psal. 15.

2. Co. 4.

Luca. 6.

sentis septuagesimae: quod est tps captiuitatis nostrae. Sic em legimus q captiuitati a Babylonijs filij israel terminum accepit...

Gen. 2. Inmisit dominus soporem in Adā. Inmisit & in scipsum factus nimirum secundus adam: sed est distantia forte non parua. Ille enim, soporatus uidetur...

dem iugum super filios adam. Non autem in principio fit per Adā: sed nūc iā super filios eius. Quid nō graue mīse ris: quib⁹ & uiuere labor est? Quib⁹ & qd pauci uident aduertere: sentire penitus nemo: ipse quoq; sensuualitatis uisus inuenit onerari: adeo ut neqat sustineri nisi alterna re quae foueamur...

Gen. 2. In capite ieiunij quō debemus ungere caput nostrū & faciem nostrā lauare. Sermo. I. Ode dilectissimi factū quadragesimae tps in gredimur: tps militie xpianae. Non nobis singularis est haec obseruatio, una omnī est quicumq; in eade fidelē cōueniūt unitatē...

Sap. 9.

Rom. 17.

Mat. 11.

Ps. 13.

Ps. 44.

Mat. 6.

Mat. 6.

Mat. 3.

Mat. 6.

Vñ sup.

expōsit occupet: ut ne tunc quidem sit abscq; capite. Germinabit rursum radix amaritudinis: ueniatuū caput iterrū pullulabit. Illud in quā caput: qd in eo cōstruerat ante fortis mulier, mater ecclesiae. Dico aut qm per eam regene ratur est in spem uitae: quē natura filij irae, mater carnalis ediderat. Vident ergo iam si fuerit qui trelatos habeat oculos cordis: & spirituualiter intueatur horrendum oīno monstrū: corpus quidē hoīs, caput autē dāmonis habens. Nō solū aut sed etiā erūt nouissima hoīs illi⁹ peiora prioribus: cū uipereū illud caput qd prius fuerat amputatū, nō abscq; septe nequioribus se reuertat. Quis nō solo cōtremiscat auditur Tollens membrū christi: faciā membrū dāmoniorū: Abscisus autē a corpore christi: athanā mifer iocorporabor: Sit pculā nobis sensum excedāda ista cōmutatio frēs mei. Mihi omnino adhaerere tibi bonū est d caput gloriosum & benedictū in sculari: in quod & angelū prospicere cōcupiscunt. Sequar te quocunq; ieris. Si trāscris per ignē nō eucllar a te: nō timebo mala quoniam tu mecū es. Tu dolores meos portas & p me doles: tu prius transis per angustum passionis foramen: ut latū praebes sequētib⁹ membris ingressum. Quis nō separabit à charitate christi? Ipsa enim est per quam omne corpus per ne xus & iustitias crescit. Hoc glutinum bonum: cuius me munit Eliaas. Hoc perquam bonū est & iocundum habi tare fratres in unū. Hoc unguētū qd descendit a capite in barbā: a capite descendit & in orā uestimētū: ut ne minū ma quidē sūbria careat unctio. In capite si quidem ple nitudō gratiarū de qua accipimus oēs: in capite uniuersi tas miserationis: in capite inextinguitus fons pietatis dū nax: in capite affluētia tota spūalia unguētū: sicut scriptū est. Vixit te de⁹ deus tuus oleo letitiae praē participibus tuis. Ip̄m tñ qd tā copiose pater iixerat caput: maria quo q ungers nō uerēs. Calūmianf qdē discipulū: sed respōdet ueritas pro ea: qā bonū op̄ sit oportet. Deniq; & nobis ho die quod praecipit in euangelio: Q Tu inquit, cum ieiunaueris: unge caput tuū. Mira dignatio. Spūs dñi sup eū eo q unxit eū: & nihilominus tñ euāgelizās pauperibus ait. Vnge caput tuū. Cōplacet sibi pater in filio: & dñi uox sonat in arthere: descendit spūs in colūba. D Putaris fra tres quia xpī baptismo crisma defuerit: Manet dñi spūci tus sup ip̄m & unctū ab eo quis dubitet? Hic est fili⁹ me⁹ dilectus: in quo mihi bene complacuit. Haec planē spūalis unguētū fragrantia est. Vixit pater filij praē participibus suis: quō p ceteris singulariter cōplacet sibi. Pater enim diligit filij affectu utq; diuino & in experto omni creaturae. Vixit in quā praē participibus suis: accumulās sup eū uniuersa carismata benignitatis, mansuetudinis, & suauitatis, abundantiū cum replēs uisceribus mixe & miserationis. Vñ tñ deniq; misit ad nos: quē nobis exhibuit plenū grāe & miserationis. Sic unctū a p̄e est caput nostrū, & nī hilominus ungi postulat & a nobis. Cū ieiunaueris inqt, unge caput tuū. Ita ne aqua petit a riuulo fons ideoleser: Petit sine dubio: aut certe reperit magis. Ad fōrem enim unde exeunt flumina reuertitur: ut iterū fluat. Nō uerō ut mīnus habens quod dederat: xps repetit, sed ne tibi pe reat quicquid ad eū reuerē uolueris. Si quidē etiā flumī nis aqua si stare coeperit & ipsa putresceret, & inundatione facta superueniens repelleret. Sic planē, sic gratiarū cessat decursus ubi recursum nō fuerit: nec nō nihil augef ingra tosed & quod acciperat uertit ei tū puicē. Fidelis aut in modo: ceteris dign⁹ mīnere amplior. Vnge igit caput tuū: refundēs in eū q supra te est: quicquid in te est deuotio nis: qe quid delectationis: qe quid affectio nis. Vnge igit caput tuū ut si qua i te est grā referat ad ip̄m: nec tuā que ras glāam: sed ip̄m. Vngit em xp̄m q bonus ei⁹ odor est i oī loco. Memēto sanē aduerfus hypocritas hīc pcessisse sermonē. Nolite, inqt, fieri sicut hypocrite tristes. Nō oīs modā nobis tristitia iterdicit: sed q i facie est corā hoīb⁹. Alioquī cor sapiētis ubi tristitia: & paulū quoq; discipu los cōstrāfisse nō piget pro eo q cōstrāfati sunt ad salutē. Nō est talis tristitia hypocritarū: nō in corde: sed in facie

est. Exterminat em facies suas. B Nota p̄inde q nō dixit nō nolite esse sicut hypocrite tristes: sed nolite fieri, hoc est fingi. Sic qppe uulgo dicit. Triste se facit aut magni catse, & q beatificat te i errore te adducit & filia q simula tione sum: nō ueritatis. Tu aut cū ieiunaueris unge cao pur tuū, & facie tuā laua. Exterminat illi facie: tu autē lau re iuberis. Est aut facies: q in facie est cōuersatio. Hāc dē delis xpī seruis lauare quod offendicūliū p beatitudinem ti: hypocrita magis exterminat: dum singularia magis & inuitata scēta. Sed nec caput ungit cuius affectio cloga tur a christo & uanis fauoribus delectat. Vngit potius se metip̄m ut pprie fragrantia opinionis respergat. Aut cer te quā manifestū est nō esse caput hypocrite xp̄m nec suū tñ qualescūq; caput ungers pōt cuius mēs nō, pprie testi monio cōscientiae: sed adulationibus demulcet. Date nō bis: aut m fatue uirginis: de oleo uestro. Cur hoc? Quia in uasis suis oleū nō habēt. Sed nō est prudentiū huiusce modi oleū dare. Qd em sibi fieri nolūt: qn̄ ipi facerē alijs? Audi uerō ppheta: cui incerta & occulta sapientia fuit re uelauerat de⁹. Oleū, inquit, p̄toris nō impinguerit caput meū. Emit oleū istud hypocrite: sicut ait dñs. Amē dico uobis: receperit mercedē suā. Exterminat em facies suas: ut appareat ieiunantes. Vides quā breuī sermōe hypocri tas & singularitatis notat & arguit uinitatis. Vide etiā quā paucis & corā deo suadcat bōa: & corā hoīb⁹ pū dere. Vnge caput tuum: & facie tuā laua: hoc est sic irre prehensibilem foris exhibet: ut diuinam tibi cōclariē hui deas gratia: & ante oculis humanos nō propria queras gloria sed auctoris. Potest tñ & alio modo lota facies cō scientia pura: & unctū caput intelligi mēs deuota. Quod si id probas: aduerfus duplex in tū quod maxime solent appetere ieiunantes, haec duo uerba studiosis & unctio nis dīcta uidentur. Alius enim ieiunat studio uanitatis: & hūc dicitur faciem tuam laua. Alius ieiunat cum impatie tia & rancore: nō uis op̄m esse ut caput ungat. Est autē caput istud mens interior quae tūc ungitur in ieiunio: cum spirituualiter delectatur in eo. An uerō tibi nouū uideretur dicamus caput ungi ieiunio: Ego plus dico: etiā imp̄m quatur. Numquā ne legisti quod scriptū est: ut alar eos in famer? Est ergo ieiunū corporis, capitis unctio: & carnis inedia refectio cordis. Quis dñi dixerim unctio: quae & medetur uulnerib⁹: & exasperatas cōscientias lenit: Emat igitur hypocrite ieiunio suo oleū peccatoris: ego me in terim non uendo ieiunium: & ip̄m mihi oleum est quo ungar. Vnge, inquit, caput tuū: me quid forte marmuris aut impatiētie subeat. Nō solū aut sed & gloriare i tribu latione: sicut ait apls. Glāre, inquam, sed abscq; omni stu dio uanitatis ut sit etiā facies mīda ab oleo peccatoris.

Item in capite ieiunij quomodo debemus cō uerti ad dominum. Sermo. II. Onuerimini ad me in toto corde uo in ieiunio & fletu & plāctu, & scindite uida uestra & nō uestimēta uestra, ait dñs opotens. Quid sibi uult dilectissimi q p̄cipit dñs ut conuertamur ad eū: Vbiq; em est & replet omnia: & nihilominus cōplectitur uniuersa. Quo me uertat ut cōuertat ad te dñe deus me⁹? Si ascendero in caeli tu illic es: si descēdero in infernum ades. Quid iubes quo cōuertat ad te: supra, an infra, ad dexteram, an ad sinistram? Consiliū istud est fra tres mei: secretum est quod solus credatur amicus. Myste rium regni dei: est apōstolus reuelatur in aure: nam turbis mihi dicit abscq; parabola. Nisi cōueri fueritis, inquit, & efficiamini sicut paruulus iste: non intrabitis in regnum caelōrū. Agnosce planē: quo uelut ut cōuertamur. Ad paruulum conuertit necesse est: ut discamus ab eo quia mitis est & humilis corde. Ad hoc si quidem paruulus datus est nobis. Sanē idē & magn⁹ est: sed in ciuitate dñi: cui & dī, Exulta & lauda habitatio syō: qā magn⁹ in medio iustan tō israel. Quid tu in laris dō hō: Quid extolleris sine cā? Quid alta sapis & oculi tui oē sublimē uiderē: qd tibi non cedit in bonis? Sublimis quidē dñs: sed nō ita pponitur

Mat. 25

Ps. 140.

Mat. 6.

Psal. 32.

Ioel. 2.

Mat. 8.

Esai. 12.

tibi. Laudabilis magnitudo illius non est imitabilis. Eleuata est magnificentia illius & non poteris ad eam. Nec si te rupis apprehendes. Accedet inquit ad cor altius & exaltabitur deus. Excelsus siquidem dominus & humilia respicit: & alta a longe cognoscit. Humiliare & apprehendisti. Hanc planè lex pietatis & propter hanc legem sustinui te dominus. S. forte sublimitatis effectus uia propitia & illucit quo ostendit salutem dei quata faceret hoies ut exaltarent. Quam crudeliter iuice sterneret, inuice cocularer: quam ipudeter raperent manibusque & pedibus conarunt in altum. ut ipomeret sese hoies sup capta aliena. Et certe quod cõdedit supgredi proximos multas inuenit difficultates: multos habebit amulos: multos patiet contraditores: ascendet equidem ex auerso. Nihil uero facti est uolens: quam humiliare semetipsum. Hoc uerbum est dilectissimi quod oino uos reddat inexcusabiles: ut ne tenuerit quide nobis uelamè p̄dere liceat. Sed si ad huc puili ad mansuetudinis & humilitatis magnam: quoniam modo cõuertit necesse sit uideam? D. Cõuertimini, inquit ad me in toto corde uo. P̄res si dixisset conuertimini nihil addes effectus uobis forsita libere ridere. Facti estis: aliud p̄pone man datur. Nunc aut sp̄ualis ut audio cõuersiõis nos admonet: quod non uideat p̄cator: utina uel in oia uita, qua degimus in hoc corpore, ualeat cõsummari. Corporis namque cõuersio si sola fuerit: nulla erit. Forma siquidem cõuersionis est ista non ueritas: uacua uirtute gerens specie pietatis. Miser ho quod perges in ea quod forsitan & ignarus iterorū suorū: putas aliqd se esse cum nihil sit: spe se seducit. Sicut aqua effusus sum, ait psalmista in p̄sona hois huic emodi: & dispersa sunt oia ossa mea. Et alius quidem p̄pheta. Comederunt, inquit, alieni robur eius & ignorauit. Exteriori quippe suspicie intrus falsa sibi oia suspicatio non senties uerme occultū, quod interiora corrodit. Manet tonitura, ueris necno mutata est: scimorū regula custodit: stat utrisp̄allit horis: sed cor loq̄e est a me dicit dominus. Attende solerter quod dicitur, quod meo uas, unde gaudeas aut cõtristeris: & sibi habitu religio nis am seculari: sibi panis conuersionis inuenies cor per uerum. Tota enim cor in his quatuor affectionibus est: & de his accipere dicitur quod dicit ut in toto corde tuo conuertaris ad dominum. Conuertatur p̄inde amor tuus ut nihil oino diligas nisi ipsum: aut certe propter ipsum. Cõuertat etiam ad ipsum timor tuus: quia puerus est timor ois quo metuis: aliqd p̄ter eum, aut non propter eum. Sic & gaudium tuum & tristitia æque cõuertat ad ipsum. Hoc autem ita fiet si non nisi in eum doleas aut laeteris. Quid enim puerum magis qua letari cõ malefeceris: & in rebus pessimis exultare? Sed et ea quoque quod in carne est tristitia morte opat. B. Si pro tuo siue proximo p̄cator doles uel factus: & hac tristitia est ad salute. Si gaudeas ad muneris gratia: & hoc gaudium scim est & securū gaudium in sp̄scto. Debes & in dilectione xpi fratremis cogitare: p̄spicitatibus & aduersitatibus cõdolere, sicut scriptum est. Gaudeat cõ gaudetibus: flere cõ flentibus. Rom. 16. C. Verum ipsa corporalis, quod est p̄uip̄dēda cõuersio: quia sp̄itualis huius animi cultu noscitur esse non paruū. Inde est quod illico quod dominus cū dixisset in toto corde aduixit p̄tinens. In scimio quod utiq̄ corporis est. Volo tamen animos esse fratres tres meos obseruadū illud non ab eis: tamen, sed ab oib; ille ceteris carnis & uniuersa corporis uoluptate. Imo uero scim adū lōge apli a uitis qua a cibis. Sed et panis a quo uos scimare nolo ne forte deficiatis i uia: & si necitis panem, dico lacrymarum. Sequitur enim. In scimio & fletu & plāctu. Exigit enim plāctū a nobis p̄nitentia: p̄nitentia conuersionis: exigit fletū deficiendū future b̄titudinis. Facte sunt mihi lacryme: meae panes die ac nocte, ait p̄pheta, cū dicitur mihi quotidie, ubi est deus tuus. Partem placet huius uirtutis nouitas: quod necdū uetera plagis: necdū plangit admissa p̄cā: necdū plagis ipsa amissum. Si non plagis: planè non fertis aie uulnera, cõscientia ratione. Sed nec futura satis gaudia cõcupiscitis: si non quotidie satis postulas ea cū lacrymis. Minus tibi nota fuit non renuit cõsolari aia tua, donec ueniat. Addit deinde propheta. Et scindite corda uestra & non uerimenta uestra. Quibus uerbis manifeste prior

Ps. 62.

Ioel. 2.

Ps. 21.

Ofec. 8.

Mat. 15.

Rom. 16.

Ps. 41.

Ioel. 2.

ille p̄p̄s iudeorū & duritie cordis & uana sup̄stitiõis arguit. Crebra siquidem apud eos scissio uicini: sed non cordi esse solebat. Quoniam enim sciderent corda lapidea: quod non poterat nec cõscie dicit. Scidite, inquit, corda uestra: & non uerimenta uestra. Quis in uobis est cuius uoluntas circa unū aliqd uolens obstinatior inuenitur? Scidat cor suū gladio sp̄s quod est uerbum dei: scidat illud, & in multis minutis scindit dispersi. Alioquin non est cõuertit ad dominum in toto corde nisi corde. Donec enim illa unā accipias in hierlm, cui est parti cipatio in idip̄m: multa inter uos scipiunt, & si in uno offenderis, factus es oim reus. Sp̄s dñi multiplex, ait sapiens: nec potes seque multiplici sine multiplici scissione. Audi de usque hojem que fin cor suū inuenerat deus. Parati, inquit, cor meū deus: parati cor meū. Parati ad aduersa: parati ad p̄pera: parati ad humilia: parati ad sublimia: parati ad uniuersa quęque p̄ceperis. Vis p̄horē ouis facere: uis cõstituerē regē p̄p̄orū: parati cor meū deus: parati cor meū. Quis ut Dauid fidelis igredies & egredies: & p̄ges ad iperū regis? D. Et dicebat de p̄dōrib;. Coagulari est sicut lac cor corū: uero legē tuā meditat? sum. In de em cordis duritia: inde metis obstinatio: quia meditata tur quis non legē dñi: sed p̄p̄ia uoluntate. Scindamus itaq̄ corda uestra dilectissimi: quatenus integra p̄inde uerimenta seruemus. Vestes enim nrae uirtutes sunt. Bona ueris charitas: bona ueris obedientia est. B̄tis & custodit uerimenta hac, ut non ambulat nudus. Denique beati quorū testā sunt p̄dā: etem charitas operit multitudinē p̄dōrib;. Scidamus corda sicut p̄dētū est ut hanc uerimenta in te gra seruemus que admodū in te gra seruat est tunica saluatoris. Nec modo integrā seruat ueste scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimita: quale a sc̄to patriarcha iacob accepit fili? quare ceteris amabat. Hinc nepe uirtutū p̄ferentia: hinc cõ uersatiõis pulchra discolor unitas. Hinc illa est gloria regis filia in fimbriis aureis: cū cūtiā ueritatis uarietatis. P̄t tamē alter hac scissio cordis intelligitur: ut siquidem prauū fuerit scindat ad cõscie scissio cordis: sed & talare eā facit & polimit

sollicitudinibus. Quoties enim propter misericordiam, & multimoda pericula cogito, haud dubium quin ad meipsum conturbetur anima mea. Nec minor mihi sollicitudo est pro singulis quibusque vestris, si tamē diligo uos tanquam meipsum. Non ut ipse quod seruat corda quoties in corde meo propter sollicitudinis serupere det sollicitudo uestra. Nec mirum si multa mihi sollicitudo est: & timor magnus conturbat me super oibus uobis: quos uideo in tanta miseria, & tantis constitutis esse periculis. Ipsi enim (ut manifestum est) gestamus laqueum nostrum: ubique propter circumferimus inimicum: carnem hanc loquor de peccato nata: in peccato nutrita corrupta nimis ipsa origine: sed multo amplius praua consuetudine uitae tam. Hinc est quod tam acriter caro aduersus spiritum concupiscit: quod assidue murmurat, & impatens est disciplinae: quod illicita suggerit: quod nec rationi obtemperat nec inhihet ullo timore. Hinc accedit haec adiutrix: hac utitur ad impugnandos nos calidissimus serpens cui nullum aliud desiderium est: nihil studium: nullum negotium nisi effundere sanguinem animarum. Hic est qui fugiter machinatur malum: qui desideria carnis insinuat: qui concupiscit ignem naturalem quoddammodo uenenatis suggestionibus sufflat: illucitios motus insinuat peccati occasiones parat: & mille nocendi artibus corda hominum tentare non cessat. Hic est qui manus nostras proprio circumgulo alligat: & (ut dicitur) baculo nostro nos cedit, ut caro quae data est in adiutorium, in ruinam nobis, & in laqueum fiat. Sed quid prodest indicasse pericula si nulla consolatio: nulla adhibeantur remedia? Grāde quidē periculum est, & grauis laeta aduersus domum sticum hostem: maxime cum nos adueniat simus: & ille cuius, ille suā inhabitet regionem: nos exules simus, & peregrini. Magnum quoque discrimen aduersus diaboli fraudis astutias: tam crebros: imo continuos habere consilios quem nec uidere quidē possumus: & quem nimis astutum fecerit tam natura subtilis quam longa exercitatio maliciae eius. Verūtamē in nobis est si uincit uoluntus: & nemo nostrum in hoc certamine desinat inuitus: Sub te est & homo appetitus tuus, & tu diaberis illius. Potest inimicus excitare reuerentis motum: sed in te est si uolueris dare seu negare consensum. In tua facultate est si uolueris inimicum tuum facere seruū tuum: omnia tibi cooperetur in bonū. Ecce enim insinuat inimicus desiderium cibi uanitatis, aut impatientie cogitationes ingerit: aut excitat libidinis motum: in solimodo ne consentieris: & quoties resistis toties coronaberis. Verūtamē negare non possumus fratres molesta sunt haec, & periculosa: sed & in ipso certamine si uis iliter resistim, quae dā pia tranquillitas de conscientia bona nascitur. Credo etiā si cogitationes istas quacūto in nobis aduertimus non patimur remorari: sed in ipso ritu uehementi animus aduersus illas excitat: quoniam inimicus consensu abscedet à nobis: non tam libenter ilico reuertetur. Sed qui sumus nos aut quae fortitudo nostra ut tam multis tetationibus resistere ualeamus? Hoc erat certē quod querebat deus: hoc erat ad quod nos pducere satagebat: ut uis detes defectum nostrum: & quod non est nobis auxiliū aliud ad eius miām totā humilitate curramus. Propterea rogo uos fratres, ut temp ad manū habeatis tutissimū orationis refugium: de qua etiā meminī me paulo ante in fine sermōnis esse locutū. Verūtamē quoties de oratione loquor uobis: quae dā humane cogitationis audire mihi uideor in corde uostro: quae & ab aliis frequenter audiui: & nunquā expius sum in corde meo. Quid enim est quod licet nunquā ab oratione cessemus: uix unquā experiri uideat aliqui nostrum, quod sit orationis suae fructus? Sicut ad orationem accedimus sic redire uideamur: nemo nobis ridet & uideat: nemo quicquā donat: sed laborasse uideamur icassum. Sed quod in euangelio dicit dominus: Nolite autem iudicare secundum faciem: sed iustum iudicium iudicate. Quod est autem iustum iudicium? fides: quoniam iustus ex fide uiuit. Ergo iudicium fidei: quod non exprimeat tū tū: quoniam fides quod de ueracitate experimētum fallax. Quae est ergo istas fides? nisi quod permittit ipse illi deus? Quaeque orationes petitis creditis quae accipiuntis: & fiet uobis. A. Ne-

Periculum.

Remedium.

Omnis refugium.

Ioan. 7.

Mar. 11.

mo uestrum fratres parupedit oratione sua. Dico enim uobis: quae ipse ad quem oramus non parupedit ea. Primum quae egressa sit ab ore nostro ipse scribi subter ea in libro suo. Et tunc id ubi dicitur de duobus sperare possumus: quoniam dabit quod petimus aut quod nobis nouerit esse utilius. Nos enim quod oremus sicut oportet, nec scimus: sed misere fidei super ignoratiam nostram & oratione benigne suscipies, quod nobis aut omnino non est utile: aut non tam cito datur, necesse est minime tribuere: oratione instructa non erit. Ita sane si fecerim quod monemur in psalmo: id est si delectemur in domino. B. Ait enim sanctus dauid. Delectare in domino: & dabit tibi petitiones cordis tui. Sed quod & propheta quod tam absolute mones delectari in domino: ac si ad manū nobis sit huiusmodi delectatio? Delectatio enim cibi: somni: & quietis: & ceterorum quae in terra sunt nouimus: de autē quae delectatione habet ut in eo delectemur. Fratres mei: seculares hoc dicere possunt: in eo potestis. Quis enim uestrum est: quod non saepe expertus sit conscientia bonae delectatione: quod non gustauerit sapor castitatis: humilitatis: charitatis? Non est haec delectatio potestis? nec cibum: aut similibus cuiuslibet rei, delectatio tibi est: & maior oibus illis: diuina enim est & non carnalis delectatio: & cuius huius delectamur: plane delectamur in domino. Sed causam multam fortasse quod asserunt huius delectabile & dulcorē super mel & fauū rariū experiantur: minime quae tetationibus in terram exercentur: immoderatum uisum agunt: si uisutes ipsas non delectantur quae experiantur: sed per uirtutibus ipsis & pro solo beneplacito dei tota intentione: & si non tota affectioe sectantur. Nec dubium quin optime compleat quod huiusmodi est prophetae admonitio: quae dicit: delectare in domino: quoniam non de affectu loquitur, sed de exercitio. Affectus enim ille beatitudinis est: exercitium uero uirtutis. Delectare, inquit, in domino ad hoc tendere, ad hoc conare ut in domino delecteris: & dabit tibi petitiones cordis tui. Sed considera quod petitiones cordis dicitur: quas approbat iudicium ratio. Nec habes unde cauere: sed unde magis tanto affectu in gratiarum actio ueris quadoquidem tanta super te cura est deo tuo ut quod tetationes quare quod tibi inuitis esse non te audiat super hoc de mutet illud uel tibi dono. Sic & pater carnis huius paruulo querenti panem: libenter porrigit: querenti cultellum quem non necessarium putat non consentit: sed magis panem ei quem dederat frangit uel per aliquem ministrorum frangi praecipit ut nihil ille habeat periculum, nihil laboris. D. Porro de petitionibus cordis in tribus credo consistere: nec uideo quid praeter illa electus quisque sibi debeat postulare. Duo uero beatitudinis uirtutes sunt: id est bona corporis & anime: tertium uero beatitudo eterne uitae. Nec mireris quod bona corporis ad deo dixerim esse querenda: quoniam est sum corporalia omnia: sicut & spiritualia omnia. Ab eo ergo petendum & sperandum nobis est: unde possumus in eius scriptis sustentari. Verūtamē pro necessitatibus anime orandum nobis est & frequentius & seruetius, id est pro obtinenda gratia dei: & uirtutibus. Sic & pro uita aeterna tota pietate & toto nobis orandum est desiderio: ubi nimirum corporis & anime plena & perfecta sit beatitudo. In his ergo tribus, ut cordis petitiones sint, tria nobis sunt obseruanda. Nam & ipsa quae supfluitas: & si ipsa puritas: & electio interduum surripere solent in terra. Non quia est temporalis quae solent ad uoluptates: uirtutes ad ostentationem. Sed & uita aeterna fortassis aliquid non in humilitate quirit: sed tamen in fiducia suorum meritorum. Nec hoc dico quod accepta gratia fiducia debet orandi: sed non oportet ut in ea consistat quicquid fiducia petenda: hoc solum conferunt haec promissa donantur ab ea misericordia quae tribuit haec: perentur etiā ampliora. Sit ergo oratio quae pro temporalibus est circa solas necessitates refertur: sit oratio quae pro uirtutibus est animae etiā ab omni impuritate libera & circa solum beneplacitū dei intentata. Sit ea quae sit pro aeterna uita in omni humilitate: praefumens de sola ut digni est meritatione diuina.

Psal. 36.

Luc. 16.

postmodum i eis facta beatus. Sicut enim uerbum quod erat in principio: carne suscipies: dicit & uerē dicit factum caro, sic uoluntas illa aeterna in angelo facta est: cui angelus: a omni in se absorbit uoluntate. Quidni dicat facta in angelo: cui angelus facta est? Haec enim summa illi felicitatis est: huius uoluntatis celestis totens, quod diuina uoluntas ipsa facta est: etiam angelorum: quodammodi placet deo uniter fitas administrationis huius: sic & ipsi in ciuitis gaudeat, in oibus delectent. Hoc igitur oremus ut hec uoluntas sicut in celestibus facta est creaturis: fiat etiam in terrenis: ut sicut angelus sic & homo adhaerens deo unus cum eo spiritus sit. B. Sed heu me, quod obstacula separant: quod prohibent impedimenta? Obicit sese malitia mediam: obicit infirmitas: obicit concupiscentia & ignorantia nostra. Inest enim nobis quae sit a natura: magis autem ad externi mundi naturae affectio quae pessima & libido nocendū: ut inextinguibilibis inueniat in miseris animabus nostris malitia delectatio. Quid uero longius a uoluntate diuina? Plane chaos magnū inter nos & illa firmatū est in hac parte: cuius semper est delectare bene facia, & in gratia nobis eorum tunc suggerat affectio crudelissima & innoxia uelle nocere. Hinc ois radix amaritudinis germinat: hinc inuidia: hinc detractiones: hinc dissentiones: hinc pullulationes: hinc siluecū in inicitia. Ad haec quod germinat in uirtute praesens tempore necesse est false iustitia: qua uidelicet extorquetur a nobis: ne cui faciamus quod nolumus nobis fieri: sed quae uolumus ut faciant nobis homines & nos eis eade faciamus. Eradicari tamen aut extrahi a cordibus nostris omnino non poterit malitia: donec in mundo fuerim, qui postus est in maligno. Ceterum quidē serpens caput se experit est frequenter calcaneo insidiatē. Secūdo loco ipsa quoque uoluntatis huius inuicem corporis praedimur: ne corruptis nra diuina ualeat coherere. Nobis quod quod molestū sentimus non potest displicere, & frequenter in his uoluntatis nostra a diuina diffidet uoluntate: cui ne penitus aduerfet: fortitudo uel nobis necessaria: quae sed a species est uirtutis. Nec sola impedit afflictio corporis: impedit & concupiscentia: qua multiplicibus & inextinguibilibus distrahimur desideris. Quando autem poterit an fructuosa & agulis plena uoluntas ei uniri: quae rectissima est: & oimodis indistortat? Heu mihi dñe deus quae fidem mihi bella: undiq; tela uolūt: undiq; picula: undiq; impedimenta. Quocirca me uolūt nulla uel securitas est: quae mulcet & quod molestam timore: & esturis & refectio: & somnus & uigilia: & labor & requies militat contra me. Diuinitas & paupertas ne dederis mihi orat sapiens nimirum quae utrobique laqueus: utrobique piculum. Quod si reprimit tēperatā concupiscentia (hoc quippe unicum in huiusmodi remedium est) erit quod unio iam nonnulla: sed plena non erit. Hic & apostolus de se faret, Ego ipse, ait, mēte consentio legi dei: carne autem legi peccati: quod est in membris meis. Ex parte ergo coheret: & ex parte diffidet: donec ueniat quod perfectū est & quod exparte est euacuet. Quarta est ignorantia: quae & ipsam nobis plurimum obesse non ignoratis. Quo enim pacto uoluntatem dei puia sequar ubi ignoro eam? Cognosco autem tantum ex parte: & necdum sicut cognosco sum. Propterea inq̄renda sunt nobis omnia desiderio incrementa prudentiae: ut magis ac magis nota faciat nobis deus uoluntatem suam: ut sciamus quod acceptū sit ei tempore. Sicut uirtutum consummatio, iustitia, fortitudinis, temperantiae, & prudētia unione illa tam felice quam desiderabile consummabitur: ut sit nobis cum deo una uoluntas: & quicquid ei placet: placeat simul & nobis: atque hoc nobis erit: ut de angelis super praedictū est: oimodis perfecta iocunditas. Oremus autem ut adueniat regnum dñi, quo uidelicet nobis plena fit de regni parte securitas. Quae autem petim? ut antistitec nomen eius: oimodis sit in eius notitia pergere concupiscimus. Vbi nimirum nobis i nobis & fidei securitas & secura felicitas fuerit: tunc quod quod nos & tota iam spiritus uehementia rapsemur. B. Scitificet nomen tuum. Nomen eius gratia est. Et illa quae non sita: fieri tamen dicitur gratia est: cuius sanctitate glorificat a nobis sicut & uoluntate ei? quae aeterna est in nobis ut nra fiat fieri postu-

Ioan. 1.

Pro. 30.

Rom. 7.

lamus. Hoc ergo primū fieri petimus quod maximū est: ut nobis glorie illi: innotescat sanctitas illibata. Exide quod ad nos spectat optam: & regni potestate propter securitatem: & uoluntatis eius in nobis perfectionem propter iocunditatem. Sed quae necdum illa perfectione gaudeat: non sine magno labore diuina: possumus obtemperare uoluntati: opus est laboro ne dīcamus: opus est in qua pane quotidiano. Saeptus quoque oberrates ab ea: & delinquentes hoc delinquentes eam: necessario pro indulgentia supplicamur dicentes. Dimitte nobis debita nra &c. At ne forte in eo recidam: post accepta ueniam peccatorum: oradus a nobis idē ipse est: ne iducat nos in tetatione: sed magis educat nos, & liberet a malo. Item in quadragesima de peregrino, de mortuo, & crucifixo. Sermo. VII. B. Sicut uos tanquam aduenas & peregrinos abstinere uos a carnalibus desideris. Felices quae sententi solonequa aduenas & peregrinos exhibent immaculatos se custodientes ab eo. Nec enim habemus hic manētē ciuitatē: sed futuram inquirimus. Adhuc enim ergo a carnalibus desideris quae militat aduersus animam tanquam aduenas & peregrinos. C. Peregrinus siquē uia regiam incedit non declinat ad dexteram neque ad sinistram: si forte iungentes uiderit: non attendit: si nubentes aut choros ducentes: aut aliud quodlibet facientes nihilominus transiit quae peregrinus est, & non priuē ad eū de talibus. Ad patriā inuasiat: ad patriā tendit: uertitur, & uictū habes non uult alius onerari. Brūs plane quae si agnoscat, sic deplorat incolatū, dicitur dñō. Quoniam aduenas ego sum apud te: & peregrinus sicut oēs pres mei. Magnū hoc quod sed forte gradus aliquis altior est. Nam peregrinus & si non admittit ciuitatis: aliquid tamen delectat uidere quae sunt: aut audire ab aliis, aut ipse narrare quae uidetur, & huiusmodi: & si penitens non retinet: detinet tamen & retardat dum in memor patriae: minori accelerat desiderio. Nam & tanto tempore potius in his delectatur: iam non solum morem, & minus cito ueniat: sed & remanens ex toto nec tarde quidē ueniat. Quis igitur est magis alienus ab actibus seculi quam peregrinus? Profectus quibus dicit apostolus. Mortui enim estis, & uita uestra abscondita est cum christo in deo. Peregrinus nimirum potest facile occasione uariari plus quam oportet & detineri querendo & praegrari portando. Mortuus si desit etiam ipsa sepultura, non sentit. Sic uirtutes ut laudantes: sic adulantes audit uel detrahetes: imo uero nec audit quā mortuus est. Omnia saeculorum mors quae sic immaculati seruat, imo penitus alienū facit ab hoc seculo. Sed necesse est ut quod uiuit in se uiuat christus in illo. Hoc est enim quod ait apostolus. Vt uo autem iam non ego, uiuit uero in me christus. Ac si diceret. Ad alia quidem omnia mortuus sum non sentio: non attendo: non curo: si qua uero sunt christi: haec uiuim in uenit & paratum. Nam si non aliud possum, saltem sentio: placet quod ad eius honorē fieri uideo: displicet quae aliter sunt. Magnus omnino gradus est iste. Ad fortasse poterit aliquid adhuc superius inueniri. In quo ergo quae rem? In quo putas nisi in eo de quo nūc loquebamur quod raptus est usque ad tertium caelum: Quis enim prohibet tertium caelum dicere: si quae gradū supra istos ponentes inuenit? Audi igitur ipsum de hac alta altitudine non in se gloriantem: sed dicentem. Mihi absit gloriarī nisi in cruce dñi nostri Iesu christi: per quem mihi mundus crucifixus est & ego mundo. Non solum, inquit, mortuus mundo, sed & crucifixus: quod est ignominiosum genus mortis. Ego illi: pariter & ipse mihi. Omnia quae mundus amat, cruci mihi sunt: delectatio carnis, honores, diuitiae, uanx hominum laudes. Quae uero mundus reputat crucem: illis affixus sum: illis adhaereo: illa toto amplexor affectu. An non maior iste est secūdo, & primo gradus? Peregrinus si prudens est & non obliuiscitur suae peregrinationis (licet cui labore) transit: & non magnopere secularibus implicatur. Mortuus equē blanda huius seculi sicut afera spernit. Qui uero raptus est usque ad tertium caelum: crux illi est omnis cui mundus inhaeret: & his adhaeret quae munda Opera Bernardi. d ij

1. Pet. 2.

Psal. 38.

Collo. 3.

Gal. 2.

Gal. 6.

Mat. 6.

postmodum

do crux esse videtur. Quamvis in his verbis apostoli illud quoque non in cogitacione possit intelligi: crucifixus est mundum reputatione: ipsum vero mundo crucifixum copassione. Crucifixus enim mundi videbat obligacionibus uitorum: & ipse crucifixus erat in copassione affectu. Pervenimus fingunt in quo gradu quisque sit posturus: & studeamus pccare de die in die: qui de uirtute in uirtute uidebit deus deorum in suum. Maxime uero hoc sancto tpe in oi obsecro puritate cōuerfari studeamus: ubi & certus & breuis dierum numerus positus est: ne desperet humana fragilitas. Nam si dicat nobis in oi tpe solliciti estote oīno ad cultodiendā puritatem uestrae cōuerfationis: q̄s nō desperet? C Nūc autē monemur breui dierū numero: oēs aliorū temporū negligētias emēdare: ut uel gustemus dulcedinē pfecte puritatis: & oi deinceps tempore in cōuerfatione nostra sancte huius quadragesimae ueligitia clara respicant. Conuemur ergo fratres sancti hoc tempus tota deuotōe suscipere: & nūc magis arma spiritalia reparare. Nūc enim generali quodā totius orbis exercitū: cōtra diabolum saluatore cōgregat: beati qui sub tali duce strenue militarunt. Toto siquidē anno domestica regis familia militat, & assidua est in bellorū procinctu: semel autē & cetero tēpore uniuersum imperiū generali cōgregatur exercitū. Felices uos qui domestici meruistis esse: quibus dicit apostolus. Iam non estis hospites & aduenae: sed estis ciues, sanctorū & domestici dei. Quid igit facturi sunt q̄ toto anno pugnam susceperūt: quādo & ipsi rudes & uacates prius spūalia arma arripuerunt? Vt quos solitū amplius solite opus est insistere pugnae: ut magna quēdā uictoria regi nostro ad gloriam, nobis proueniat ad salutem.

Psal. 83.

Ephic. 2.

Onnemētibus uobis in unū ad audiendū uerbum salutis: magnū mihi timor fratres mei ne q̄s forte minus dignē illud recipiat, & non sic ut recipiēdū est uerbū dei. Scio enim terrā quā sepius supuente in se recipit imbrē si fructū nō fecerit reproba fore & proximā maledictō. Et ego utiq; si postem benedictiones illi dare mallem: & nō maledictiones. Imo uero ipsam benedictionē celestis patris uestri nō in quā ramē ipso quidē dignate accipitis p os meū opto uobis benedictionem manere semper, nec in maledictionē possit mutari. Celebremus hodie magis nostri gloriosi benedicti natalem: p eo uobis, & de eo solens ex more sermo debetur. Cuius dulcissimū nomē: cum omni uobis cōcordate amplectendū est. & honorandū: quī ipse dux uester ipse magister, & legislator uester est. Delector quidē & ego in ipsius memoria: licet non meo sine rubore beati huius patris nomē audeam memorari. Est enim mihi de ipsius imitatione uobiscum seculi abrenunciatio, & monastica professio discipulorum: sed singulariter sine uobis cū eo participo nomē abbas. Abbas fuit, & ego. O abbas & abbas. Nomē unum: sed in altero sola magni nois umbra. Ministerium unum: sed heu me quā dissimiles ministri: quātū ministratio ipsa dissimilis. Ve mihi si tam longē à te fuero d beate benedictē i futuro quā à te uestris sanctitatis longē esse reperio in presentī. Sed non mihi hęc apud nos perorare necesse est. Scio q̄ scientibus me loquor: tantum peto ut pudorē hūc, & hūc timorē meū fratrem compassionē uestris. Quā tū oīno dispensatio mihi credita est: & si nō habeo apud me quod uobis apponam: quæram à bō bñdicto tres panes quibus uos pasca. Reliciat uos sanctitas eius: iustitia eius: pietas eius. Recolite dilectissimi: q̄ nō oēs q̄ in pccatione dñi fuerit sua illi profrauerūt uestimenta. In illa, inquam, pccatione quā amittē dñs in pximo sumus celebratur: quī uenitē dño ad passionē, & sedenti sup alēdū populū occurre runt: nō oēs uestimēta sua, psternebant in uia: sed cecidēbant aliqui ramos de arboribus. Non erat hoc magnū qd̄ gratis acceptant: gratis dabant. Veruntamē ne ipsi quidē penitus ociosi fuerunt: sed nec a pccationē legum exclusi. Fratres mei, pium xpī iumentum: q̄ cū propheta

dicere potestis. Vt iumentū factū sum apud te & ego sem per tecū: uos quibus in dicit xp̄s: quī anima iusti sedes est pietatis: & apostolus p̄dicat christū dei uirtutē & dei sapientia: si nō habeo uestes quas pedibus uestris p̄ferat: tēta uo uel ramos cadere de arboribus: ut tātē pccati uel parū aliqd nō desit in uirtutē meā. Arbor fuit bñsdñi dñs grandis atq; fructifera: tāquā lignū qd̄ plātū est fecit de curfus aquarū. Vbi sunt decursus aquarū? Profectō i ual libus: q̄a inter mediū mōtiū p̄rātibit aqua. Quis enim nō uideat etiā torrētes montiū ardua declinare: & mediu ad hūilitatē semp dīuerrere uallis? Sic p̄fecto sic de? supbis resisit: hūilitatē dat gratiā. Secū hīc fige pedē q̄cūq; es iumentū xpī: sup hūc ramū imitere: semita uallis incede. Nimitū in mōte sibi sedē cōstituit serpens antiq;us: morē dēs unguis equi ut cadat ascenfor ei? retro: p̄pterea ual lē magis elige ad ambulādū: uallem elige ad plantandū. C Necq; em uel serpens arboris? mōta nō solemus elige re: q̄ frequēter arda sunt & petrosa. In uallis? p̄inguedo est: ubi p̄cūm planta: ubi plena spica: ubi ceterim? oritur fructus: iuxta illud. Et ualles abūndabūt frumento. Audis q̄a ubiq; uallis laudat: ubiq; hūilitas p̄dicat. Ibi plantare ubi decursus aquarū: ubi copia gr̄e spūalis: & aq̄ sup celos sunt laudat nomē dñi. Id est celestes benedictiones faciūt ut laudet. Spem? in hac charissimū & plātū sem? ut nō arefcamus: nō moueamur quocūq; flatus uicū feritū est. Si spūs habētis p̄tate sup te irruerit: locū tū ne deserat. Nulla em tēatio uobis p̄ualebit si nō in magnis & mirabilib; sup nos ambulētis: sed p̄maneat radice b; firmis: in humilitate radice atq; fundati. Sic sunt planta tus secus decursus aquarū sanctus iste confessor dñi quo niam fructum suum dedit i tēpore suo. D Sunt emi qui fructum non faciunt: sunt qui faciunt: sed non suum: sunt qui faciunt suū, sed nō in tēpore suo. Sunt, inquam, arbo res infra uos ut querqus & ulm? & syluestres alie arbo res: sed hmoi nemo plantat in horto suo: quā nō faciunt fructum: & si quem faciunt: non humano estū apt? est sed porcino. Tales sunt filii huius seculi: agētēs in commestionibus & ebrietatibus: in crapula & uocacitate: in cubilibus & ipudicitis. Hęc nāq; porcorū ciuis sunt quos iudeus uerus phibet comederē: quia xpianus his non debet adherere. A Sicut em caro porcina cū comedat nostrā: adheret carni ut iam sit iua caro: sic transgressor p̄cepti dñi cū spurcos sibi sociat spūs: & adherendo eis un? cū eis efficit demō. Nā & idcirco in sacrificiis phibe tur animal illud offerri quod spurcos spūs immundosq; designet: qui relicta omni mūdicia: solis sibi spurcitis cōplacens uitiorum & criminum semper seculo delectatur uiuolui. Vnde & in euāgelio, legio illa maledicta, dñe cūc retur ab homine tāquā simle sibi animal porcino postulat: nec negantur. His fructum ferunt arbores infra uos, se: ad quarum radices securis posita iam uidetur. Arbo res autem que fructum faciunt sed nō suum, hypocrite sunt: cum sinone cireneo cruce portatēs nō suam: qui religiosa intentione carentes, angariant: & que nō amat amore glorie quam desiderant, facere cōpellunt. Nam in eo quod dicitur in tēpore suo: arguūt quidam ante tēpus fructificare uolentes. Nō em & arborib; nostris citius quam oporteat pullulantib;: timemus omnino f lō ribus impetibus. Sic sunt aliqui quorum fructū? quia nimis propere, m̄m? prospere oriuntur. Hi sunt qui in imitio conuerfionis sue alius fructificare contum uelle prafumunt: cōtraq; legis decreta arare i primogenito bouis & ouis priogenita dōdere festināt. Vultis nosse quā solite id uitauerit sanctus iste magister noster? Et hunc ramum uobis appono: quoniam tribus annis soli deo nō tus; hominib; manifestat in conuentione. Fructum quidem multum tulit ipsi cernitis: sed in tēpore suo. Necq; em crede bat tempus esse fructificandū: quando tanta carnis tentatōe grauat? est ut penē cederet: penē discederet. Ego em nec istum quidē ramū prateribo, qm̄ & si hīstus quo dammodo spinarū aculeis quibus seipm dñi benedictus

Iaco. 4.

Psal. 64.

Mar. 5.

insecuti: tū uisus est oīno: uisus iumento dñi p̄pter foueas tētationū ne in eas incidat cōsentēdo: sed magis resistat & uiriliter agat: sustineatq; dñm, ne desperet. Hic ergo si ge pedē xpī iumentū & dicit quātūq; acerba tētatio faciat nō cedere: nec credere p̄pterea derelictū te eē à dño sed meminerit scriptum esse. In uocua me in die tribulationis: et uia te & honorificabis me. Ergo ut dicere cōperā nō crederet benedictus tunc esse fructificandū tēpus: quādo adhuc tantis tētationibus urgebatur. Sed uenit tempus: & in tēpore suo fructū dedit. De fructū eius sunt illa tria que super? tetigit: sanctitas ei? iustitia ei? pietas ei?. Sanctitatem miracula probant: doctrina pietatem: uita in stitiam. Vides iumentum christi ramos folijs uentis nermantes floribus, onustos fructū? Super istos imitere ut gressus retro facias pedibus tuis. Sed quomodo tibi appono ei? miracula. Nūq; ut miracula facere uelis? Ne quāquam: sed ut miraculis ei? imitatus uideat ut cōfidat & gaudeat q̄ sub tali positus es pastore: q̄ tantum meruisti habere patronum. Omnino enim ualde potens est in celis qui tam magnus & potens existit in terris secundū magnitudinē gracie: magnitudinē glorie exaltatus. D Nam & iuxta radicem quātūq; erant rami prodierunt nō fecerūt. Sed rō radicibus arbor imitatur: tot rami, sicut aiunt, decoratur. Sic ergo licet nō habeam? no fra: consolatio magna nobis esse debent patroni nostri miracula. Doctrina uero instruit nos: & dirigit gressus nostros in uiam pacis. Porro uitae iustitia omnino roboret & animat nos: ut tantomagis accendamus ad agendam que docuit: quanto certius sumus uos nō alia docuisse quā fecerit. Sermo quidē uisus & efficax exemplū operis est: plurimū faciens suadibile quod dicitur: demōstrat factū esse qd̄ suadet. In hunc ergo modū & sanctitas cōfortat: pietas informet: iusticia confirmet. Quante enim pietatis solit q̄ non solum presentibus profuit: sed & profuturis futuris fuit. Non solū his q̄ tunc erant fructū tu lit hęc arbor: sed utiq; hodie fructus eius & crescit & manet. Dilectus planē deo & hominibus: cuius nō sola p̄sentia in benedictione fuit: sicut sunt multi dilecti deo solum: quia soli deo iam cogniti: sed & memoria eius etiam nūc in benedictione est. Nam & uisus hodie in triplicem amoris dñici cōfessione, triplici hōctū pascit dñi gregem. Pascit uita, pascit doctrina, pascit intercessio. Per quem ioculerant adiuti, fructificat & uos charissimū: quoniam iam in hoc positi estis: ut catis & fructum afferatis. Vnde de catis: Vt iq; a uobis ipsis: sicut scriptū est. A uoluptatibus tuis auertere. Nam & de dño legitur. Quia existit seminare semē suū. Ecce & hīc habem? semē suū sicut & prius fructū suū. Imitemur & hūc fratres qm̄ ad hoc uenit ut for mā nobis traderet: & uia demōstraret. Fortassis & ipse dō minus arbor est: & debemus ab eo quoq; ramos accipere quos nostris pedibus apponamus: imo non fortasse: sed magis uere arbor est ipse & planta celestis: sed in terris plantata sicut scriptū est. Veritas de terra orta est: & iustitia de celo p̄pexit. Ab eo igit hunc ramū uobis appono ut sicut seipsum exinanuit hoc ipsum sentiat in uobis: nisi q̄ non tam ego appono quā apostolus, apud quem legitis. Hoc sentite in uobis qd̄ & in xpō Iesu: qui cū in forma dei esset non rapinā arbitratu est: esse se æqualem deo, sed semetipm exinanuit formā serui accipiens: in similitudine hominū factus & habitu inuentus ut homo. Et uos fratres charissimū exanite uos: humiliate uos: seminate uos: p̄dite uos. Seminate corpus animale: & resurget corpus spirituale. Perdit animas uestras: & in uitam æternā seruabitur eas. Vultis nosse quomodo id fecerit apostol? ipse qui docuit. Sicut, inquit, mente excedim? deo: siue sobrii sumus uobis. Quid ergo tibi? Ego, inquit, factus sum tāquā uas perditū. Bene seipm perdit, qui nihil unquam pro se facit: sed omnis eius intentio & omne desiderū tendit ad dei placitum & utilitatē fratrum suorum. Infelix emi qui seminat in carne: quia de carne metet corruptionem. Alibi uerō scriptū est. Beati qui seminat sup oēs aquas,

Psal. 80.

Mat. 13.

Psal. 84.

Phil. 2.

2. Cor. 5.

Sed quomodo super omnes aquas? Fortē & sup aquas de quibus legitur. Et aqua que super celos sunt laudent. Esaf. 32. nomē dñi: que sunt uirtutes angelice, & celestes pp̄li. Ita Psal. 108. planē: qm̄ spectaculū facti sumus & angelis, & hominib;. Seminemus igit hoibus exēplū bonū per aperta opera: seminemus angelis gaudiū magnū per occulta suspiria & cetera hmoi que solis eis sunt nota. Gaudiū enim est angelis dei super uno p̄tore penitentia agere. Hinc dicebat apostolus. Prouidētes bona nō tū corā deo: sed etiā corā hoib;. Corā deo dixit: corā eis, q̄ uultu dei affiliū. Ipsis em maximē placet cū uos uidēt occulte orates: aut ruminātes psalmū aliquē: aut tale aliquid facientes. Sic seminate & uos: sic fructificato charissimi. Seminate & uos: quia tā multi ante uos seminauerūt: fructificate quia uobis seminauerūt. O genus adā, quā multi seminauerūt in te: & quā p̄ctōsum semē: quā malē peribis & quā merito: si perierit in te tū semē: siml? & seminauerūt labor. Cui perditōi traderis ab agricola: si in te perierit hęc uniuersa? D Seminauit in terra nostra tota trinitas: seminauerunt angeli patitē & apostoli: seminauerūt martyres, & cōfessores, & uirgines. Seminauit & filius: ipse enim est q̄ existit seminare semen suū. Pater emi nō existit: sed filius a patre p̄cessit & uenit in mūdū: ut q̄ prius erat cōgitatio pacis in corde patris: fieret & ipse pax nostra in utero matris. Seminauit & spūs s̄ctus q̄a & ipse uenit: & apparuerit discipulis disp̄tix lingue tāquā ignis. Ita tota trinitas seminauit: p̄. f. panē de celo: filius ueritate: spūs s̄ctus charitate. Angeli quoq; seminauerūt: qm̄ cadētib; alijs ipsi steterūt. Dixit em lucifer ille: sed nō iā lucifer: sed tenebrifer & uesperus. Sedebo in mote testamētī, s̄ctis ero altissimo. O impudēs: & imprudēs. Milia milium ministrat ei, & decies centena milia assistūt: & tu sedebis? Cherubin, ait p̄pheta, stabat, & nō sedebat. Quid laborasti, ut iā sedeat? Oēs administratores sunt ipsi missi in ministeriū p̄pter eos qui hereditatē capūt salutis: & tu sedebis? Quid seminauit, ut iā metas? Non est tuū: nō est tuū hoc: sed quibus parati est a patre. Quid eis inuides? Profectō ipsi sedebūt, ipsi in quā, uermicli terre iudicātes sedebūt: & tu nō nō stabis: sed iudicādas astabis. 1. Co. 6. Nescitis, ait ap̄tulus, q̄a & angelos iudicabimus? Ipse utiq; ibat & flebat mittētes semina sua, uenientes aut ueniēt cū exultatiōe portatēs manipulos suos. Duo manipuli sunt quos queris: honoris scilicet & quietis. Sessionē affectus & altitudinē: sed nō sic, nō sic: nō colliges: quia nō seminauit. Qui seminauerūt laborem & utilitatem: metet honorem pariter & quietem. Pro cōsultione enim sua duplīci & labore: in terra sua duplīcia possidebit. Vnde & dicebat quidam. Vide humilitatē meam, & laborem meū. Psal. 108. Hodie audistis in euāgelio promittentem dominum & Matt. 9. dicentem discipulis. Sedebitis super sedes iudicātes duodecim tribus israel. Ecce quies sessionis: & honor iudicij. Nā & ipse dominus, ad hęc noluit peruenire nisi per humilitatem & laborem. Vnde & morte turpissima cōdemnatus est: interrogatus tormentis, & opprobrijs saturatus: utiq; ut inimicus induatur cōfusione: ipse pariter & omnes qui imitantur eū, & prętergressurū uia. Ipse est & inique, ipse est qui sessurus est i sede maiestatis sue: simlīss alitissimo, & coalitissimus ei. Hoc utiq; cōgrauerūt angeli sancti, qui cadēte maligo, apostafice illius non cōfenserūt: nobis relinquētes exēplū ut quādamodum ipsi elegerūt ministrare: sic & nos faciamus. Nam etiā q̄ laborem fugiūt: honorē captāt: illi se nouerūt imitari q̄ cōfessionē altitudinēq; quæsiuit: & in uoluntate terret eos illius culpa, terreat uel uindicta. Omnia enim in contrariū deuenerūt: ut format? sit ad illud dēdum ei: & ignis æternus preparatus est illi. Ad hęc uitanda, prudētiam nobis seminauerunt sancti angeli: qui prius cam alius cadentibus tenerunt. Sed & apostoli hanc ipsam seminauerunt nobis quando recedētibus his qui sapientiam huius mūdi dissequantur, que stultitia est apud deum: & prudētiam carnis que mortem operat, & inimica est deo: ipsi

2. Co. 8.

Esa. 14.

Eze. 10.

1. Co. 6.

Psal. 125.

Psal. 108.

Matt. 9.

In annunciatione beatae Mariae, de uerbis psalmitur inhabitet gloria in terra nostra. Sermo. I. Inhabitabit gloria in terra nostra: misericordia & ueritas obuiauerunt sibi: iustitia & pax osculate sunt. Gloria ista haec est (ait apostolus) testimonium conscientiae nostrae. Non quidem tale testimonium: quale ille superbus pharisaeus habebat: sed uita & seductrice cogitatione: testimonium perhibens de seipso: & testimonium eius uerum non erat: sed cum spiritu ipse testimonium perhibet spiritui nostro. Porro hoc testimonium in tribus consistere credo. Necessitas enim primo omnium credere qd remissionem peccatorum habere non possis: nisi per indulgentiam dei, deinde qd nihil proficiat habere quae operis boni nisi & hoc dederit ipse: postremo qd aeternam uitam nullis potes operibus promereri: nisi si gratis detur & illa. Quis enim potest facere iudicium de immundo conceptum semine: nisi qui solus est mundus? Vtque quod factum non potest non fieri: ipso tamen non imputante erit quasi non fuerit. Quod propheta quoque confirmat ait. Beatus uir cui non imputabit dominus peccatum. De operibus uero bonis certum oino est: qd nemo haec habeat a seipso. Nam si stare non potuit humana natura adhuc integra, quod minus poterit per seipsam resurgere iam corrupta: Certum est ad suam originem uniuersa quantum in eis est tendere: & in eam semper esse parte procliuora. Sic & nos qd de nihilo creati sumus: constat, quia si nobis ipsis relinquimus: in peccatum semp (qd nihil est) declinamus. Iam uero de aeterna uita scimus: quia non sunt condigne passiones huius temporis ad futuram gloriam: nec si unus omnes sustineat. Neque enim tanta sunt hominum merita ut propterea uita aeterna debeatur exire: aut deus iniuria aliqua faceret nisi ea donaret. Na ut faceat qd merita omnia dona dei sunt: & ita homo magis propter ipsa deo debitor est quam deus homini: quid sunt merita oia ad tantam gloriam? demq; quis melior est: propheta cui deum ipse tam insignie testimonium perhibet dicens: Virum inueni sed in cor meum. Verumtamen & ipse necesse habuit dicere deo. Non inires in iudicium cum seruo tuo domine. Nemo itaque se seducat: quia si bene cogitare uoluerit inueniet proculdubio qd nec cum decem milibus possit occurrere ei, qui cum uiginti milibus uenit ad se. Verum

haec qd nunc diximus non oino sufficit: sed magis initium quoddam & uel fundamentum fidei sunt habenda. Ideo qd si credis peccata tua non posse deleri nisi ab eo cui soli peccasti: & in que peccatum non cadit, bene facis: sed adde adhuc: ut & hoc credas qd per ipsum tibi peccata donatur. Hoc est testimonium quod perhibet in corde nostro spiritus sanctus dicens. Dimissa sunt tibi peccata tua. Sic enim arbitrat apostolus: gratis iustificati hominem fide. Ita de meritis quoque si gratis non posse haberi nisi per ipsum: non sufficit donec tibi perhibeat testimonium ipse ueritas: quia habes ea per illum. Sic & de uita aeterna habes necesse est testimonium spiritus: qd ad ea diuino, si numerum praentur. Ipse enim peccata condonat: ipse donat merita: & praemia nihilominus ipse redonat. Porro testimonio ista credidisti facta sunt nimis. Nam de remissione quidem peccatorum ualidissimum teneo argumentum, dicitur passionem. Vox siquidem sanguinis eius inualuit multo plus quam uox sanguinis abel: clamans in cordibus electorum: remissionem omnium peccatorum. Traditus est enim propter peccata nostra: nec dubium quin potestior & efficacior sit mors illius in bonis: quam peccata nostra in malum. De bonis autem operibus argumentum nihilominus efficax misit esse resurrectio eius: quia resurrexit propter iustificationem nostram. Porro de spe praemiorum testimonium eius est ascensio: quia ascendit propter glorificationem nostram. Haec tria in psalmis habes dicente propheta. Beatus uir cui non imputabit dominus peccatum. Et alibi. Beatus uir cui est auxiliu abs te. Itē alibi. Beatus uir cui elegisti & assumpti sunt: habitabit in atrijs tuis. B Haec est gloria uera: gloria inhabitans: quia ab eo est qui per fidem habitat in cordibus nostris. Filii uero adam gloriam quae ab inuicem est querentes gloriam quae a solo deo est non ualebant: sed sic gloriam extrinsecus fluentem sectantes habebant gloriam non in semetipsis sed magis in alijs. Vis nosse unde sit homini inhabitans gloria? Dico breuiter quoniam ad mystica festinat intentio. Nam & ea sola proposueram in uerbis illis prophetis diligentius uerba gressus sed reflexit ad moralia occurrentes prima fronte apostolice sermo de interna gloria & testimonio conscientiae. Sic ergo inhabitat haec gloria etiam hic in terra nostra: si misericordia & ueritas obuiaerunt sibi: & se iustitia & pax osculentur. Praeuenienti siquidem misericordiae, ut ueritas nostrae conuersionis occurrat necesse est: ac de cetero sanctimoniam sectemur & ipse, sine qua nemo uidebit deum. Vbi enim compungitur quis, iam tunc cum misericordia praenit: sed nequaquam ingreditur donec ei ueritas confessionis occurrat. Peccati domino, ait ipse Dauid ad Nathan prophetam: cum de adulterio & homicidio argueretur. Et transiit illi dominus in te, ait propheta. Nimirum misericordia & ueritas obuiaerunt sibi. Et hoc quidem: ut declines a malo. Iam uero ut facias bonum, in tympano & choro tibi psallendum est: ut ipsa mortificatio carnis tuae & penitentiae fructus, ac iustitiae opera, in unitate & concordia fiant: quoniam uitas spiritus, uniuersum est perfectioris. Neque ad dexteram neque ad sinistram declinaueris. Sunt enim quorundam dextera est dextera iniqua Coll. 3. tris. Pharisaeus ille cuius supra meminimus: non erat sicut ceteri hominum, sed ipse sibi (ut diximus) testimonium perhibuit sed non uerum. Sane quisquis ille est in quo misericordia & ueritas obuiaerunt sibi: iustitia & pax osculate sunt: secure gloriatur: sed in eo qui sibi testimonium perhibet in spiritu utique ueritatis. Vt inhabitet gloria in terra nostra: misericordia & ueritas obuiaerunt sibi: iustitia & pax osculate sunt. Si gloria patris filius factus: cum sit sapientia ipsa, sapientior nemo: liquet perfectio gloriae patris, christum dei uirtutem, & dei sapientiam esse. Quia ergo multiphase multisq; modis de eo praedictum fuerat in prophetis qd in terris uidentur esse: & inter homines conuertatur: quoniam modo id factum sit: & impletis Heb. 1. quae de eo per os omnium prophetarum dicta fuerant. habitaerit gloria in terra nostra: psalmista indicat in his uerbis: ac si manifeste dicat, ut uerbum caro fieret & habitaret

Psal. 38. bitaret in nobis: misericordia & ueritas obuiaerunt sibi: iustitia & pax osculate sunt. Magni sacramenti fratres & diligentius perstruat dicitur: nisi & intellectus mysterio: & ipsi quoque intellectu uerba deessent. Dico in utrumq; modum cuius qd sentio: si forte uel occasione dedidit uel deca sapientia. Videre mihi uideor dilectissimi quatuor uirtutes? his amictum primum hoicem ab ipso fuit creationis exordio, & uita praesentia meminit uelut in salutis indurui. Est enim in his quatuor illa salutaris integritas: nec sine his oibus potest consistere salus: praesertim cum nec possint esse uirtutes si abinuisce separant. Acciperet ergo hoc mihi cultus de, factusq; discipulus: ut ipsa praenit, ipsa & sequeretur christi placiditate protegetet & conseruaret ubiq;. Vides quale nutritum coluit paruulo suo deus: quale dedit pedisequa homini recens orto. Sed erat illi necessarius etiam cruditor tanquam ingenue & rationali creatura: ut non sicut fumum aliquod cultodiret: sed tanquam paruulus educaret. Cui sane magisterio nemo poterat aptior inueniri, quam ueritas ipsa qd enim in agnitione summae perduceret aliquando ueritatis. Interim uero ne sapiens inueniret ut mali faceret: est dicitur peccatum ei tanquam scienti bonum & minime facientis: iustitia quoque qua regeret accepti. Adhuc autem pacem qua foueretur & delectatur addidit manum benignissimam creatoris. Pacem utique duplicem ut nec sitis pugnae, nec foris timoris: id est nec caro concupisceret aduersus spiritum: nec esset ei creatura ulla formidum. Nam & beatis oibus libere imposita nomina: & serps ipse, qui uolentia non praesumpsit, fraude magis eum aggressus est. Quid huic deceret: quem misericordia cultodiret: docebat ueritas: regerbat iustitia: pax fouebat. Sed heu homo iste ad multam pernicem & insipientiam sibi, desedit de hierusalem in hierico. Sic quidem in dicit in latrone quis? & ante omnia legitur desolatus. An non despoliatus: qui dno ueniente nudus esse cogeretur? Nec uero poterat reuerti uel ablata uici recipere uel inueniri: nisi xps amitteret sua. Scit enim uti uicari in aia nisi interueniret corporaliter morte xpi non potuit: ita nec reuerti sine eius despoliatione. Et uide si non propter has quatuor partes uelut inuenit qd amiserat prius & uetus homo in totidem quoque diuisa sunt secundi & noui hominis uelut inuenit. An forte queris & tunicam inconsumibilem quae non diuiditur sed forte pronit. Ego diuinam arbitror esse imaginem: quae nimirum non asluta sed insita atq; ipsi impressa naturae: diuidi scindiq; non potest. Ad imaginem nempe & similitudinem dei factus est homo: in imagine arbitrii libertatem: uirtutes habens in similitudine. Et similitudo quidem perit: ueritatem in imagine pertranst homo. Imago siquidem in gehena ipsa uel poterit non exuri: ardere sed non deleri. Haec ergo non scinditur: sed forte pronit. Et quociens perueniat anima: simul & ipsa erit. Nam similitudo non sic: sed aut manet in bono: aut si peccauerit anima mutat miserabiliter: tumen tis insipientibus similitudo. Sed quia spoliatum uirtutibus quatuor hoicem dixim? quoniam modo singulis sit spoliatus, congruum est ut dicamus. Perdidit homo iustitiam: cum eua serpētis, ad mulieris uoci obediuit poti? quam diuinae. Erat autem residuum aliquid quod, apprehendere poterat: idq; dno suo illo scrutino inueniebat: sed abiecerunt etiam illud, conuersi in uerba malitiae: ad excusandas excusationes in peccatis. Prior enim iustitia: portio non peccare, sed ad praesentiam dammare peccati. Perdidit & mihi cum sic exarst eua: & concupiscētia sua: ut nec sibi nec uito nec filijs parceret uascerit: simul oēs terribili maledicto & necessitate mortis addidit. Ad quod indignatio diuinae mulieris qd peccauerat obiecti, quasi post tergum eius uolens declinare sagitta. A Vidit enim mulier lignum qd esset pulchrum usui: & ad uescendum suauē: & serpente audierat tanquam deos se futuros. Fumusculus triplex difficile rumpit, curiositatis, uoluptatis, & uanitatis. Haec sola mundus habet: concupiscētia carnis: concupiscētia oculorum: & superbia uita. His abstracta & illa miam oim crudelis mater abiecit. Sic & ad quod mulier male miseris est, ut cum ea pecca

ret: bene noluit misereri ut poena sustineret p ea. Priuata est etiam mulier ueritate: primo quidem male detorquens qd audierat morte morietis: & dices, ne forte moriamur: demum serpi credens: penitus abnegati & dicitur: inquam qua moriemini. B Priuatus est & ad ueritate, ubi eam cōstiteri erubuit: solia excusationū opinimeta praetendens. Si quidem ipse dicit. Qui erubuerit me corā hoibus crube scam & ego erit corā patre meo. C Pacē quoque primus amiserit: quā non est pax impijs dicit dñs. Nonne enim cōtraria legē inuenerat in mēbris suis: quos de nouo pudere coepert nuditatis? Timui ergo, inquit, eō qd nudus essem. Nō sic miser nō sic paulo ante timebas: nō qrebas solia: licet corpore nudus sicut & mō. Ex hoc sanē (ut pphetae ipsius parabola psequamur: qd sibi obuiauit cas, & recedens latas in osculo memorauit) grauis qd dā iter uirtutes uis des orta cōtentio. Si quidem ueritas & iustitia miserū affligebat: pax & mīa zeli huius expertes iudicabat magis cōpēndū. Sunt enim collectanea haec duae sibi: quāsi modū & priores. Vn & factū est ut puenatibus suis in ultione & praeruaricatorē hinc inde cedentibus: & praesentes molestias futuri cumulati? cōminatioē supplicij: illi fecerūt rēt in cor prijs redeūtes ad dñm q illas dedit. Solus siquē ipse cogitabat cogitationes pacis cū afflictionis plena oia uiderent. Si quidem nō cessabat pax nō ei mīa dabat solia: sed pio quodā futuro paterna pulsantes uiscera loquebant. Nūqd in aeternū p̄det deus: aut nō apponet ut cōplacitor sit abuer? Nūqd oblitiscet misereri deus: aut cōtinebit in ira sua mīas suas? Et quāuis dū multūq; usus sit dissimulare patet miseracionū ut irrim satisceret zelo iustitiae & ueritatis: nō tū infructuosa fuit supplicantiū iportunitas, sed exaudita est in tēpore opportuno. Fortē em̄ interpellatibus tale dicat dedidit resposum. Vsq; quo praeces uestrae: Debitor sum & sororibus uestris: quas accinctas uidetis ad faciendā uindictā in martiribus: iustitiae & ueritati. Vocent & ueniat: & sup hoc uerbo pariter cōferamus. Festinat ergo legati caelestes & ut uiderūt misericordiam hominū & crudelē plagam: ut ppheta loquitur: angelis pacis amare flebat. Qui em̄ fidelis? quareret ut rogaret quae ad pacem sunt: quāsi angelis pacis? Sane ex delibere ratione cōmuni ascēdit ueritas ad constituram diem: sed ascēdit usq; ad nubes. nec dū planē lucida, sed subobscura & obnubilata adhuc zelo indignationis. Factūq; est ut legitimus in propheta. Dñe in caelo misericordia tua: & ueritas tua usq; ad nubes. Medius autem pater luminū resisdebat: & utraq; pro parte sua uilius qd habebat loquebatur. Quis putas illi colloquio meruit interesse, & indicabit nobis? Quis audiuit & enarrabit? Forte inenarrabilis sunt, & nō licet hominū loqui. Summa tamen cōtrouersiae totius haec, fuisse uidet. Eger miseracione creatura rationalis ait misericordia: qm̄ misera facta est: & miserabilis ualde. Venit tēpus miserēdi eius: quā iam preteritū tempus. Ecce ueritas. Oportet, inquit, impleri sermo nem quē locutus es dñe. Totus moriatur adā necesse est cum oibus q in eo erant: quā diē ueritatis pomū in praeruaricatione gustauit. Vt qd ergo ait mīa: ut quid me genuisti pater citius peritaram? Scit enim ueritas ipsa: qm̄ mīa tua perit, & nulla est: si nō aliquid miseris. Similiter autē cōtrario & illa loquebatur. Quis enim nesciat qd si predicta sibi praeruaricator sententiam mortis qualiter: perit nec permanebit iam in aeternū ueritas tua domine. Ecce ueritas ueritas de cherubim: id est magni consilij angelus ad regem salomonem suggerit esse mittēdus. Quoniam filio, inquit, datum est omne iudicij: Et in eius ergo cōspēctū misericordia, & ueritas obuiaerunt sibi: eade quae supra meminimus uerba quae in monte repentes. Fator, ait, Ioan. 5. ueritas zeli bonum misericordia habet: sed utra scdm̄ scientiam. Nūc autem quid praeruaricatori potius quā sorori iudicat esse parcendū? At tu, inquit, misericordia necu tri parci: sed tanta indignatione sentis in praeruaricatorē rem ut inuoluas pariter & forem. Quid maluerit si quid habes aduersum me dicitur mihi. Simaitem quid me Opera Bernardi. d iij

Gen. 3. Luc. 9. Gen. 3. Psal. 35. Psal. 31. Psal. 83. Psal. 64. Luc. 10. Coll. 3. Heb. 1.